

реакції при першій зустрічі в анатомічному театрі з залишками людського тіла (цікавість, почуття страху, огиди, юнацької бравади), категорично припиняти найменші прояви неповаги при роботі з вологими препаратами. Потрібно виховувати у студентів почуття стриманості у висловлюванні своїх вражень від роботи із секційним матеріалом, особливо за межами навчального закладу. З першого заняття слід акцентувати увагу студентів на правилах поведінки в секційних залах та анатомічному музеї, де категорично забороняється сміятися, курити, пити, їсти, голосно розмовляти, слухати музику, вести телефонні розмови.

Якість засвоєного матеріалу залежить у значній мірі від особистості викладача, власних морально-патріотичних і професійних якостей, його інтелекту, культури, компетентності, ерудиції, зовнішнього вигляду і врешті-решт – від його доброти.

Кафедра анатомії людини є першою фундаментальною медичною дисципліною, яка в значній мірі впливає на формування морально-психологічних та етичних норм поведінки майбутнього лікаря. Саме тут закладаються навички гуманного відношення до людського тіла, чистоти, особистої гігієни і акуратності в роботі.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ У СВІТЛІ СТУПЕНЕВОЇ ОСВІТИ

О.В. Макарова

Кафедра догляду за хворими та вищої мед сестринської освіти

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Система ступеневої підготовки в медсестринській освіті створює умови для поглиблення фахової підготовки фахівця і здобуття вищого рівня професійної компетенції, адже підготовка медсестри–бакалавра передбачає не лише набуття знань та навичок, необхідних для виконання найзагальніших медсестринських маніпуляцій під керівництвом лікаря, але й опанування основних засад педагогічної та управлінської діяльності. Зрозуміло, що перехід до ступеневої неперервної освіти вимагає застосування нових підходів у методиці викладання та нових педагогічних технологій, які дали б змогу підвищити якість підготовки фахівців.

Важливим підґрунтям ступеневої освіти, на наш погляд, є наступність знань. Як відомо, система ступеневої безперервної освіти повинна забезпечувати наступність у становленні особистості фахівця на освітньо-кваліфікаційних рівнях молодшого спеціаліста, бакалавра та магістра з медсестринства. Основою медсестринської діяльності, незалежно від освітньо-кваліфікаційного рівня, є досконале знання та професійне виконання всіх передбачених навчальною програмою маніпуляцій. Тому якісне володіння низкою медсестринських компетенцій на рівні бакалавра студентові можливо лише на підставі добре опанованих професійних навичок і базових знань на рівні молодшого спеціаліста.

Зміст навчання передбачає визначення належного обсягу знань, необхідних майбутнім фахівцям з медсестринства, як теоретичні (терміни,

поняття, правила, принципи тощо), так і знання-засоби, що сприяють формуванню умінь і навичок виконання певних операцій. Тому навчальні теми у робочих програмах з дисциплін педіатричного фаху розміщені в такому порядку, щоб кожна наступна тема базувалась на попередній. Особливе місце у програмі підготовки медичних сестер освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» посідає медсестринство, тобто догляд за здоровими і хворими дітьми.

У наш час неабиякої актуальності у підготовці висококваліфікованої медсестри набуває застосування в навчальному процесі елементів проблемно-орієнтованого навчання, що має сприяти формуванню у студентів самостійного незалежного критичного мислення. Адже, як відомо, в роботі клініки виникають різні ситуації та проблеми, на які не завжди є заздалегідь заготовлені відповіді. Тому проблемно-орієнтоване навчання й має на меті прищепити майбутньому фахівцю з медсестринства вміння та навички самостійного, але водночас професійного, оцінювання ситуації, прийняття вірного рішення, з урахуванням стану конкретного хворого.

Важливим аспектом сучасного навчального процесу слід вважати використання комп'ютерних технологій, що дає можливість не тільки більш цікаво й інформативно подати навчальний матеріал студентові, але й надати можливість набуття практичних навичок, зокрема тому, що використання багатофункціональних тренажерів (фантомів) дозволяє відпрацьовувати практичні навички в безпечному середовищі, не створюючи загрози здоров'ю дитини.

З огляду на те, що пріоритетним завданням підготовки медичної сестри-бакалавра є формування її здатності планувати та проводити висококваліфікований самостійний догляд за пацієнтами, надавати допомогу для вирішення їх функціональних, соціальних і психологічних проблем, вважаємо, що слід передбачити більше навчальних годин для власне основних питань медсестринської діяльності – забезпечення комплексного догляду за пацієнтами. Ґрунтовно вивчаються дисципліни, які закладають основу для продовження освіти медсестри-бакалавру до рівня магістра – методологія наукової роботи, основи педагогіки, основи адміністрування та управління. Адже ступінь магістра – це освітньо-професійна кваліфікація, що передбачає, крім професійної діяльності, також викладацьку та науково-дослідницьку роботу. Тому цілком логічно, що завершальним етапом їхньої підготовки має бути захист магістерської роботи з медсестринства.

Таким чином, від майбутнього фахівця з медсестринства сьогодні вимагається орієнтація на досягнення високої професійної майстерності, що дозволяє медичній сестрі оволодіти усім сучасним арсеналом новітніх технологій з діагностики та догляду за хворими і здійснювати свою діяльність на рівні сучасних вимог. Медсестра, яка отримує кваліфікаційний рівень бакалавра чи магістра, має бути готовою до педагогічної роботи з молодшим медперсоналом та здатною керувати відділеннями сестринської допомоги, медичних, лікувально-профілактичних та реабілітаційних закладів, хоспісами тощо.